

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО ПРАВА

Матеріали X міжнародної
науково-практичної конференції

(25 квітня 2025 р.)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
Кафедра кримінального процесу

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Кафедра юстиції

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Кафедра організації судових, правоохоронних органів та адвокатури
НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ЮРИСТІВ
ГО «СТАЛЕ ПРАВОСУДДЯ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО ПРАВА

Матеріали X міжнародної науково-практичної конференції

(25 квітня 2025 р.)

Харків
«Право»
2025

Відповідальна редакторка *Л. М. Москвич*

Актуальні проблеми судового права : матеріали X міжнар.
А43 наук.-практ. конф. (25 квіт. 2025 р.) / [відп. ред. Л. М. Москвич] ;
Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. кримін. процесу ;
Навч.-наук. ін-т права Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, Каф. юстиції ;
Нац. ун-т «Одеська юрид. акад.», Каф. орг. суд., правоохорон.
органів та адвокатури ; Нім.-Укр. об-ня юристів ; ГО «Стале правосуддя». –
Харків : Право, 2025. – 376 с.

ISBN 978-617-8612-04-7

Збірник містить матеріали Десятої міжнародної науково-практичної конференції з актуальних проблем судового права, у якій взяли участь відомі вітчизняні та зарубіжні науковці та практики. Організаторами заходу виступили кафедра кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кафедра юстиції ННІ права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кафедра організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», Німецько-Українське об'єднання юристів і ГО «Стале правосуддя». В основу видання покладено доповіді, виголошені учасниками конференції, які торкаються різноманітних аспектів судового права.

УДК 349.42

Матеріали викладено в авторській редакції.
Відповідальність за їхню якість, достовірність,
відсутність текстових запозичень несуть автори.

Відеозапис конференції за посиланням:

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2025

ISBN 978-617-8612-04-7

© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2025

2. Protagoras by Plato. Translated by Benjamin Jowett. 2008. URL: <https://www.gutenberg.org/files/1591/1591-h/1591-h.htm>
3. The memorabilia: Recollections of Socrates By Xenophon Translated by H. G. Dakyns. 2018. URL: <https://www.gutenberg.org/files/1177/1177-h/1177-h.htm>
4. Bangalore Principles of Judicial Conduct. ECOSOC 2006/23. URL: <https://www.unodc.org/documents/ji/training/bangaloreprinciples.pdf>
5. Європейська хартія про статус суддів. Лісабон. 1998. URL: <https://court.gov.ua/userfiles/05.pdf>
6. Велика Хартія суддів (Основні принципи). Страсбург. 2010. URL: https://hcj.gov.ua/sites/default/files/field/file/velyka_hartiya_suddiv.pdf
7. Codice etico. Associazione Nazionale Magistrati. 2010. URL: <https://www.associazionemagistrati.it/codice-etico>
8. Code of Judicial Conduct. National Office for the Judiciary (Hungary). 2014. URL: <https://birosag.hu/en/code-judicial-conduct>
9. Estonian Judges' Code of Ethics. Supreme Court of Estonia. 2004 p. URL: <https://www.riigikohus.ee/en/estonian-court-system/estonian-judges-code-ethics>
10. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
11. Кодекс суддівської етики: затверджений рішенням Ради суддів України від 16 березня 2018 року. URL: https://rsu.gov.ua/uploads/file/Code_of_judicial_ethics.pdf
12. Єдині показники для оцінки доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді): затверджені Рішенням Вищої ради правосуддя 17 грудня 2024 року № 3659/0/15-24. URL: <https://hcj.gov.ua/doc/doc/49121>

Ковальчук І. С.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент, кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури,
Національний університет
«Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ОБОРОНИ

У зв'язку з агресією РФ проти нашої держави у 2022 році особливо актуальною стала діяльність спеціалізованих прокуратур у сфері обо-

рони. Адже на дані прокуратури покладено здійснення процесуального керівництва за досудовим розслідуванням кримінальних правопорушень у військовій сфері. Кількість таких правопорушень на сьогоднішній день у же більше 100000 правопорушень.

Розглядаючи дану тему в першу чергу слід зупинитися на самій структурі спеціалізованих прокуратур у сфері оборони. З приводу структури слід відмітити наступне, а саме у складі Офісу Генерального прокурора на правах департаменту діє Спеціалізована прокуратура у сфері оборони, яка є самостійним структурним підрозділом, на правах обласних прокуратур діють наступні військові прокуратури, а саме : Центрального регіону, Південного регіону, Західного регіону, Східного регіону і найнижчою ланкою являються військові прокуратури гарнізону. Тобто у системі прокуратур у сфері оборони також реалізуються принцип інстанційності (вони мають трьох ланкову структуру, що є характерним для системи органів прокуратури) та територіальності (їх юрисдикція поширюється на всю територію України)

Спеціалізована прокуратура у сфері оборони виконує наступні функції, а саме: 1) підтримання публічного обвинувачення в суді; 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених Законом України «Про прокуратуру» та главою 12 розділу III Цивільного процесуального кодексу України; 3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; 4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. Проте слід відмітити, що дані функції виконуються з врахуванням специфіки діяльності спеціалізованої прокуратури у сфері оборони.

Повноваження щодо процесуального керівництва спеціалізованих прокуратур у сфері оборони поширюються на наступні кримінальні провадження, а саме:

- проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення);
- вчинені військовослужбовцями; військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, добровольцями добровольчих формувань територіальних громад;

– вчинені під час виконання службових обов’язків працівниками військових частин, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, Збройних Сил України, інших військових формувань, оборонно-промислового комплексу України та органів державної влади, які комплектуються (формується) військовослужбовцями;

– вчинені на території розташування військових частин, установ, організацій Міністерства оборони України, Збройних Сил України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України, Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, Державного космічного агентства України та підприємств оборонно-промислового комплексу України;

– у сфері службової діяльності та проти власності, об’єктом посягання яких є військове майно та (або) кошти для потреб оборони, у тому числі для військових адміністрацій з питань здійснення заходів правового режиму воєнного стану;

– інші кримінальні правопорушення в порядку, визначеному КПК України, у тому числі якщо хоча б один із співучасників кримінального правопорушення є вищезазначеним суб’єктом або хоча б одне правопорушення у кримінальному провадженні відповідає вищевказаним критеріям [2].

На сьогоднішній день спеціалізовані прокуратури у сфері оборони відіграють важливу роль у, як у системі органів прокуратури так і в правоворонній системі в цілому, адже на дані прокуратури покладені особливі повноваження щодо процесуального керівництва правопорушеннями, які вчинені у військовій сфері. Такі правопорушення вчиняються щодня і у великій кількості. А результати їх розгляду у суді залежать від того на якому рівні буде здійснено процесуальне керівництво самеї прокуратурами прокуратур у сфері оборони.

Список використаних джерел:

1. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.

2. Про особливості організації діяльності спеціалізованих прокуратур у сфері оборони : Наказ Генерального прокурора від 17.05.2023 № 130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0130905-23#Text>.

Зміст

НАУКОВІ ТА ПРАКТИКИ

Бакаянова Н. М.	
ЗАХИСТ ПРОФЕСІЇ АДВОКАТА: СУЧАСНИЙ ВИМІР	3
Беспалько І. Л.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ УЧАСТІ СЛІДЧОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ДОКАЗУВАННІ	9
Бондар І. В., Малярчук Л. С.	
ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	14
Бондарєва М. В., Рабовська С. Я.	
ВИЗНАННЯ ПРАВ ЗАБУДОВНИКА В ПОРЯДКУ СПАДКУВАННЯ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ	18
Гансецька В. В.	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДДІВ: МОЖЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	22
Говоруха В. І.	
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРФЕЙСУ ЗАПИТІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЩОДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ	25
Долинська Т. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ	29
Дудченко О. Ю.	
РОЛЬ І ПОТЕНЦІАЛ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ПЕРЕХІДНОГО ПРАВОСУДДЯ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ	32
Зетко Б. І.	
СПРАВЕДЛИВІСТЬ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ ПРИНЦИПІВ ПРАВОСУДДЯ.....	34
Кісліцина І. О.	
ДОБРОЧЕСНІСТЬ СУДДІВ ЯК ГАРАНТІЯ ДОВІРИ ДО ПРАВОСУДДЯ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ	38
Ковальчук І. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ОБОРОНИ	43